

USMERNENIE SO pre OPLZ SO pre OPII K VEREJNÉMU OBSTARÁVANIU V ČASE MIMORIADNEJ SITUÁCIE

Cieľom tohto Usmernenia SO pre OPLZ a OPII (ďalej aj „usmernenie“) je poskytnúť prehľad opatrení a možností, ktoré majú prijímatelia (ďalej v texte používané aj označenie „verejný obstarávateľ“) k dispozícii pri obstarávaní tovarov, služieb alebo prác bezprostredne súvisiacich s bojom so šíriacou sa epidémiou koronavírusu. Zároveň usmernenie upravuje pravidlá pri potrebe zmeny už vyhlásených, resp. zazmluvnených zákazkách. Zhrnutie vychádza z usmernení, ktoré vydala Európska komisia a Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu ako Centrálny koordinačný orgán, ako aj z vlastnej metodologickej činnosti SO pre OPLZ a OPII.

Toto usmernenie upravuje postupy v nasledovných oblastiach:

1) Vyhlásenie novej súťaže počas mimoriadnej situácie/núdzového stavu v súvislosti s krízou spôsobenou šírením ochorenia COVID-19

- a) v naliehavých prípadoch môžu prijímatelia využiť možnosti výrazného skrátenia lehôt na urýchlenie verejnej súťaže alebo užšej súťaže;
- b) ak takáto flexibilita nebude dostatočná, možno uvažovať o priamom rokovacom konaní.

2) Prebiehajúce zmluvy v kontexte krízy COVID-19

- a) uzavretie dodatkov v zmysle § 18 ods. 1 písm. c) v spojení s ods. 5 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle neskorších zákonov („ďalej aj len „ZVO“).

3) Zákazky s nízkou hodnotou financované z fondov EÚ s previazaním na mimoriadnu situáciu/núdzový stav

- a) zákazky s nízkou hodnotu podľa § 117 ZVO (ďalej aj len „ZsNH“) nad 30 000 EUR bez DPH.

1) Vyhlásenie novej súťaže počas mimoriadnej situácie/núdzového stavu v súvislosti s krízou spôsobenou šírením ochorenia COVID-19

A) Skrátenie lehôt na urýchlenie verejnej súťaže alebo užšej súťaže

Ak si to **naliehavosť** prípadu vyžaduje, podľa ZVO možno výrazne skrátiť všeobecné lehoty:

aa) v rámci verejnej súťaže sa lehota na predkladanie ponúk podľa § 66 ods. 4 ZVO môže v **riadne odôvodnených naliehavých prípadoch** skrátiť na 15 dní;

ab) v rámci užšej súťaže sa lehota na predloženie žiadosti o účasť podľa § 67 ods. 4 ZVO môže skrátiť na 15 dní a lehota na predloženie ponúk podľa § 69 ods. 4 ZVO môže byť skrátená na 10 dní.

Tento prístup umožňuje rýchle zadanie zákazky. Použitie „zrýchleného postupu“ verejnej alebo užšej súťaže je v súlade so zásadami rovnakého zaobchádzania a transparentnosti a zabezpečuje hospodársku súťaž aj v naliehavých prípadoch.

B) Priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) ZVO

Pokiaľ z dôvodu aktuálnej mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu nie je pri **zabezpečení úloh potrebných na boj proti vírusu COVID-19** (napr. nákup ochranných pomôcok, alebo nákup spotrebného tovaru a pomôcok do laboratórií) možné objektívne uskutočniť „štandardné“ verejné obstarávanie (ak vyššie uvedené skrátenie lehôt nebude dostatočné), je verejný obstarávateľ oprávnený využiť postup priameho rokovacieho konania.

Podľa § 81 písm. c) ¹ ZVO je verejný obstarávateľ oprávnený použiť priame rokovacie konanie aj vtedy, ak sa zákazka „*žadáva z dôvodu mimoriadnej udalosti nespôsobenej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať, a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením*“. Je však potrebné opakovane pripomenúť, že uvedený postup **je možné použiť len na také obstaranie tovaru, služieb a prác, ktoré bezprostredne súvisia s mimoriadnou udalosťou** (so zmierňovaním, resp. odstraňovaním jej následkov) **a ktoré práve z tohto dôvodu nie je možné zabezpečiť inak** (napr. za žiadnych okolností nie je možné realizovať verejné obstarávanie ani v štandardných, či skrátených lehotách).

Pri posudzovaní jednotlivých prípadov na použitie priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti je potrebné **kumulatívne splniť** nasledujúce kritériá (a musia sa vykladať reštriktívne):

- 1) ide o udalosti, ktoré príslušní verejní obstarávatelia nemohli predvídať;
- 2) mimoriadna naliehavosť znemožňujúca dodržiavanie všeobecných lehôt (napr. lehôt pri verejnej súťaži);

¹Pre nadlimitnú zákazku zadávanú obstarávateľom vid' §98 ods. 1 písm. c) ZVO, pre podlimitnú zákazku vid' §115 ods. 1 písm. c) ZVO.

3) existuje príčinná súvislosť medzi nepredvídanou udalosťou a mimoriadnou naliehavosťou;

4) opatrenia sú prípustné len na vyplnenie medzier dovedy, kým sa nenájdu stabilnejšie riešenia (napr. rámcové dohody na dodávky tovaru a služieb, ktoré sa zadávajú riadnymi súťažnými postupmi).

Verejný obstarávateľ by mal byť spôsobilý uvedenú skutočnosť v prípade kontroly verejného obstarávania aj **odôvodniť**. Takéto odôvodnenie má byť aj súčasťou oznámenia o použití priameho rokovacieho konania podľa § 82 ods. 4 ZVO.

Verejný obstarávateľ môže rokovať s jedným alebo viacerými záujemcami. Ak rokuje s viacerými záujemcami, je povinný dodržať zásady rovnakého zaobchádzania a SO pre OPLZ a OPII mu odporúča z každého rokovania vyhotoviť zápisnicu. Vyhotovenie zápisnice sa odporúča aj v takom prípade, ak rokoval iba s jedným záujemcom.

Verejný obstarávateľ je povinný postupovať aj pri tomto type verejného obstarávania hospodárne, t. j. hodnoverne identifikovať najlepšiu možnú ponuku v danom čase (t. j. buď vyzvať na priame rokovacie konanie všetky subjekty spôsobilé uvedené plnenie poskytnúť alebo v prípade, že plnenie vie v danom čase poskytnúť len veľmi obmedzený okruh dodávateľov, toto rovnako v maximálnej možnej miere zdokumentovať). Zároveň sa v takomto prípade odporúča v maximálnej možnej miere zaznamenať aj rokovanie o cene poskytovaného plnenia.

Rokovacie konanie bez zverejnenia umožňuje verejným obstarávateľom rokovať priamo s potenciálnymi dodávateľmi; **priamo udelená zákazka predvolenému hospodárskemu subjektu zostáva výnimkou, ktorá sa uplatní len vtedy, ak je len jeden podnik schopný zabezpečiť dodanie v rámci technických a časových obmedzení z dôvodu mimoriadnej naliehavosti.**

Verejný obstarávateľ je povinný, ako už bolo uvedené vyššie, pred uzavretím zmluvy elektronicky vo formáte a postupmi na prenos dostupnými na webovom sídle poslať v súlade s § 82 ods. 4 ZVO úradu oznámenie o odôvodnení použitia priameho rokovacieho konania (ak ide o zadávanie nadlimitných zákaziek verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom), alebo v súlade s §115 ods. 4 ZVO, ak ide o podlimitnú zákazku.

V zmysle § 26 ods. 7 ZVO nie je verejný obstarávateľ/obstarávateľ povinný poslať publikačnému úradu a úradu oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu (ide o priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti).

2) Prebiehajúce zmluvy v kontexte krízy COVID-19

A) V prípade **prebiehajúcich, existujúcich zmlúv** (napr. v prípade potreby zmeny termínu dodania tovaru od zahraničného dodávateľa z dôvodu uzavretia hraníc pre COVID-19) je verejný obstarávateľ oprávnený postupovať podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO, t. j.

a) potreba zmeny zmluvy vyplývala z okolností, ktoré verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať;

b) zmenou zmluvy sa nemení charakter zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy - t. j. úpravou zmluvy nemôže dôjsť k podstatnej zmene rozmerov, objemu a povahy dodávaných prác, služieb alebo dodávok tovarov, čo sa vyhodnocuje na individuálnej báze. Ako príklad opodstatnených zmien sú uvedené zmeny týkajúce sa podmienok platby, oslobodenie hospodárskych subjektov od vymáhania zmluvných a právnych sankcií za nesplnenie povinností pri plnení zákaziek, ako aj dôvodné predĺženie pri oneskorení plnenia zákazky;

c) zároveň v zmysle § 18 ods. 5 ZVO nemôže dôjsť zmenou k navýšeniu hodnoty plnenia o viac ako 50 % hodnoty pôvodnej zmluvy - pri viacerých úpravách zmluvy, uvedené obmedzenie sa vzťahuje na hodnotu každej úpravy a účelom opakujúcich sa zmien nesmie byť s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov verejného obstarávania.

Všetky tri podmienky musia byť splnené kumulatívne.

3) Zákazky s nízkou hodnotou financované z fondov EÚ s previazaním na mimoriadnu situáciu/núdzový stav

A) Zákazky s nízkou hodnotu podľa § 117 ZVO (týka sa zákaziek nad 30 000 EUR)

V prípade **realizácie zákaziek s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO (týka sa zákaziek nad 30 000 EUR), ktoré súvisia s mimoriadnou situáciou spôsobenou šírením vírusu COVID-19** (so zmiernením, resp. odstraňovaním jej následkov), t. j. týkajú sa napr. neodkladných nákupov zdravotníckych pomôcok, príp. osobných ochranných pomôcok akými sú rúška, respirátory, pľúcne ventilátory, či dezinfekcie. Prijímateľ (na základe poskytnutej výnimky pre prijímateľov SO OPLZ a SO pre OPII) nie je povinný zverejňovať výzvu na predkladanie ponúk na svojom webovom sídle alebo inom vhodnom webovom sídle (ak nedisponuje vlastným webovým sídlom) ani následne zasielať informáciu o takomto zverejnení na osobitný e-mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk;

Verejný obstarávateľ (prijímateľ) je však naďalej povinný postupovať podľa § 117 ZVO a podľa svojich interných pravidiel a postupov stanovených pre zákazky s nízkou hodnotou.

Pre ďalšie informácie súvisiace s verejným obstarávaním odporúčame nasledovné odkazy:

1) Usmernenie Európskej komisie k využívaniu rámca pre verejné obstarávanie počas núdzovej situácie súvisiacej s krízou spôsobenou ochorením COVID-19, zverejnené v Úradnom vestníku EÚ dňa 01.04.2020:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1585754511166&uri=CELEX:52020XC0401%2805%29>

2) Usmernenie Európskej komisie k zmenám prebiehajúcich zákaziek verejného obstarávania v kontexte krízy COVID-19:

file:///C:/Users/lucia.holubkova/Downloads/zmena_prebiehajucich_zakaziek_vo_v_kontexte_krizy_covid-19.pdf

3) Usmernenie ÚVO pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov k pravidlám uzatvárania dodatkov počas mimoriadnej situácie v dôsledku šírenia ochorenia COVID-19:

<https://www.uvo.gov.sk/uvod/aktualne-temy-2a8.html?id=634>

4) Usmernenie ÚVO pre verejných obstarávateľov v súvislosti s otváraním ponúk počas mimoriadnej situácie zo dňa 12.03.2020:

<https://www.uvo.gov.sk/uvod/aktualne-temy-2a8.html?id=620>

5) Usmernenie ÚVO zo dňa 24.03.2020 pre verejných obstarávateľov ako nakupovať počas mimoriadnej situácie v dôsledku šírenia ochorenia COVID-19:

[file:///C:/Users/lucia.holubkova/Downloads/usmernenie_pre_vo_ako_nakupovat_v_case_mimoriadnej_situacie_uu%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/lucia.holubkova/Downloads/usmernenie_pre_vo_ako_nakupovat_v_case_mimoriadnej_situacie_uu%20(1).pdf)

6) Opatrenia CKO pre riadiace orgány v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie:

https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/3602_komentare-k-systemu-riadenia-usmernenie-koronavirus.pdf

https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/3617_opatrenia-v-oblasti-vo-ek-uvo-cko.pdf